

Quickscan natuurwaardenonderzoek en pré-toets
natuurbeschermingswet
Hertmerweg 5, Saasveld

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek en pré-toets natuurbeschermingswet
Hertmerweg 5, Saasveld

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BIZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke

Projectnummer en versie: 586, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 1-10-2015
Ligging projectgebied: Hertmerweg 5, Saasveld		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4. Gebiedsbescherming.....	8
4.1 Algemeen.....	8
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied.....	8
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	8
4.4 Waterlopen uit de kaderrichtlijn water.....	9
4.5 Slotconclusie.....	9
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	10
5.1 Methode.....	10
5.2 Verwachting.....	11
5.3 Resultaten.....	11
5.4 Toetsingskader.....	13
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	13
5.6 Historische gegevens.....	15
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	15
6. Conclusies en advies.....	16
Bijlagen:.....	17

Samenvatting

Er zijn concrete plannen om een bestaand agrarisch erf op het adres Hertmerweg 5 in Saasveld uit te breiden. Daartoe wordt een bestaande schuur gesloopt en een nieuwe schuur gebouwd. Deze komt gedeeltelijk op de plek van de te slopen schuur te staan en deels op een stuk grond dat nu nog buiten het agrarisch bouwperceel ligt. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied en op beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een perceel agrarisch cultuurland (tijdens het veldbezoek in gebruik als maisland) en een deel van een agrarisch erf (bestaande uit erfverharding en bebouwing). De inrichting en het gevoerde beheer maken het gebied tot een weinig geschikte habitat voor beschermde flora- en faunasoorten.

Mogelijk nestelen er ieder voorjaar vogels in de te slopen schuur en mogelijk bezet een individuele steenmarter een vaste verblijfplaats tussen de golfplaten en de dakisolatie. Van de in de schuur nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. De schuur dient buiten de voortplantingsperiode van vogels gesloopt te worden of initiatiefnemer moet voorkomen dat vogels gaan nestelen in de schuur. Bij de sloop dient rekening gehouden te worden met een mogelijk in het gebouw aanwezige steenmarter. Door de golfplaten handmatig te verwijderen wordt de steenmarter de kans geboden om veilig uit de schuur te ontsnappen. Mits de sloop afgestemd wordt op de mogelijke aanwezigheid van broedvogels en de steenmarter, is de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS, Natura 2000-gebied of waardevol klein water. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen fysieke activiteit geen negatief effect op deze gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen om een bestaand agrarisch erf op het adres Hertmerweg 5 in Saasveld uit te breiden. Daartoe wordt een bestaande schuur gesloopt en een nieuwe schuur gebouwd. Deze komt gedeeltelijk op de plek van de te slopen schuur te staan en deels op een stuk grond dat nu nog buiten het agrarisch bouwperceel ligt. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

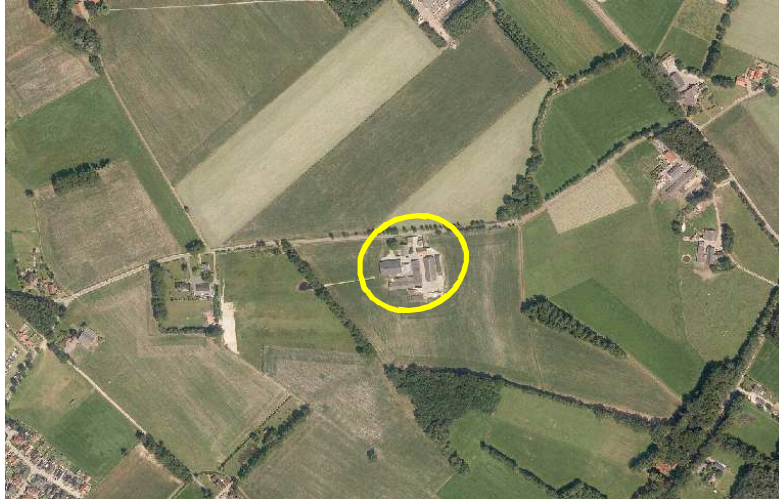
Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied en op beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

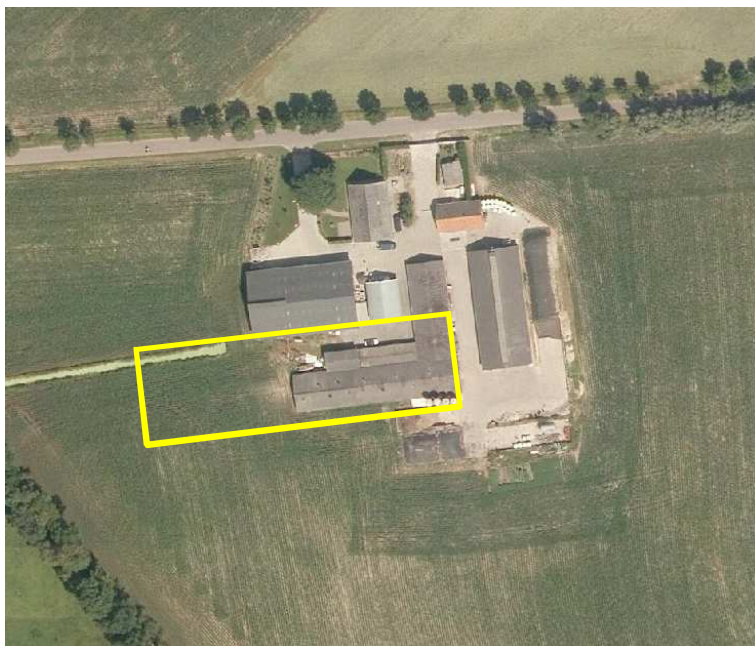
Het plangebied is gesitueerd op het adres Hertmerweg 5 in Saasveld. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied in de omgeving. Het plangebied wordt met de gele cirkel aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat deels uit agrarische cultuurgrond en deels uit een bestaand agrarisch erf. De agrarische cultuurgrond was tijdens het veldbezoek in gebruik als maisland. Het gedeelte van het bestaande agrarische erf bestaat uit een kippenschuur en erfverharding. De kippenschuur is gebouwd met bakstenen en is gedekt met golfplaat. Het gebouw beschikt over een geïsoleerde spouw en is voorzien van dakisolatie (dupanel-isolatiepanelen). Aan de westgevel ontbreken enkele windveren waardoor vogels en zoogdieren onder het dakvlak kunnen komen. Aan de westzijde ligt een ondiepe kavelsloot. Deze is sterk geëutrofeerd. Opgaande beplanting ontbreekt. Op onderstaande afbeelding wordt het onderzoeksgebied in detail weergegeven.

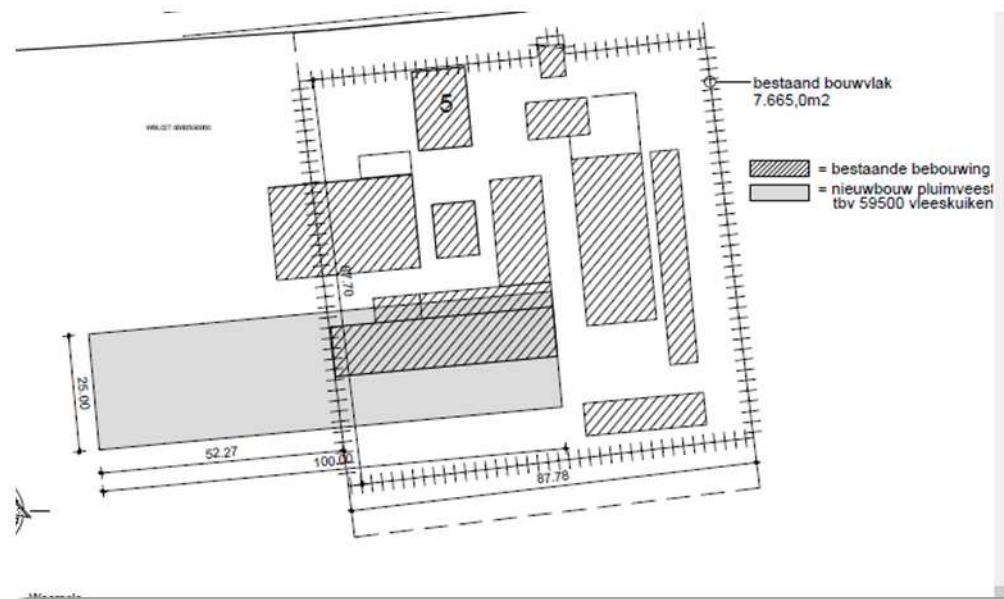

Detailopname van het plangebied. Het gebied wordt met de gele lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit slopen van een schuur en het bouwen van een grotere nieuwe schuur welke gedeeltelijk op de plek van de te slopen schuur gebouwd wordt. Een ondiepe greppel ten westen van de bestaande schuur wordt gedempt. Op onderstaande afbeelding wordt de wenselijke nieuwe situatie weergegeven.

Indicatieve weergave van het nieuwe erf.

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen door sloop- en bouwwerkzaamheden;

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt als lokaal beschouwd. Dat wil zeggen dat er geen negatief effect van de bouw en exploitatie merkbaar is buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de bouw- en exploitatiefase geluid, trilling, geur of stof merkbaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

Bij het bepalen van de invloedsfeer is uitsluitend gekeken naar de fysieke ontwikkeling in het plangebied en het effect van deze ontwikkeling op het plangebied en de invloedzone. Een eventuele uitbreiding van het aantal dierplaatsen, met mogelijk een gevolg in de uitstoot van vermestende- en verzurende stoffen (NOx / NH3), is buiten beschouwing gelaten bij dit onderzoek. Deze beoordeling vindt plaats bij een eventuele aanvraag van een omgevingsvergunning.

Met betrekking tot de omgevingsvergunning kan gemeld worden dat in het kader van het verkrijgen van toestemming om dieren te mogen houden in de nieuwe stal, een Nb-vergunning is aangevraagd op 20 december 2013 op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Uit de beoordeling van de aanvraag blijkt dat er, door het nemen van maatregelen, geen sprake is van verslechtering van de kwaliteit van gebieden ten opzichte van de relevante aanwijsdata. De aangevraagde situatie is als passend beoordeeld. Op 16 oktober 2014 heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel medegedeeld dat zij een vergunning ex artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 hebben verleend. Inmiddels is de NB-wetvergunning onherroepelijk.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer is het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect buiten het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het onderzoeksgebied ligt niet in of nabij Natura 2000-gebied. Binnen een straal van 3 kilometer rondom het plangebied ligt geen Natura 2000-gebied (bron: Provincie Overijssel 2015).

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in- of nabij een Natura 2000-gebied en de invloedssfeer is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen fysiek negatief effect op de duurzame instandhouding van Natura 2000-gebied. In het kader van de sloop- en bouwwerkzaamheden hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden. In het kader van de uitstoot van vermistende en verzurende stoffen door huisvesting van dieren dient een Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.¹

4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Doelstelling EHS

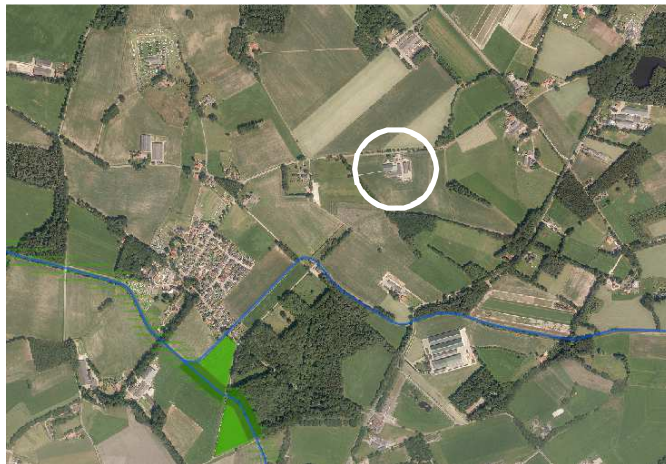
Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Zoals zichtbaar op onderstaande uitsnede van de begrenzing van de EHS, ligt het plangebied niet in, of direct naast gronden welke tot de EHS behoren. Op circa 1 km ten zuidwesten van het gebied liggen de meest dichtbij gelegen gronden welke tot de EHS behoren. De gronden welke met de groene kleur aangeduid worden behoren tot de EHS. De gearceerde delen behoren tot de 'zone ondernemen met natuur en water buiten de EHS'.

---

¹ Zie 3.3 p. 7

Begrenzing EHS & zone ONW

- Bestaande natuur
- Bestaande natuur, water
- Nieuw te realiseren natuur, bruto begrensd
- Nieuw te realiseren natuur, netto begrensd
- Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000
- Zoekgebied EHS
- Zone ondernemen met natuur en water buiten de EHS

Ligging van het plangebied in de EHS.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in of direct naast de EHS. De invloedssfeer van de voorgenoemde activiteit is lokaal. Dat wil zeggen dat de voorgenoemde activiteit geen negatief effect heeft op de kernkwaliteiten van de EHS.

Conclusie

Het plangebied ligt buiten de EHS en de voorgenoemde activiteit heeft geen negatief effect op de kernkwaliteiten van de EHS. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Waterlopen uit de kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Zoals zichtbaar op bovenstaande kaart, ligt het plangebied niet in of direct naast een waterloop welke is aangewezen in het kader van de kaderrichtlijn waardevolle kleine wateren.

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenoemde activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op wateren welke zijn aangewezen in het kader van de kaderrichtlijn waardevolle kleine wateren.

4.5 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in- of in de directe nabijheid van de EHS, Natura 2000-gebied of waardevol klein water. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenoemde fysieke activiteit geen negatief effect op deze gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 18 februari onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, temperatuur 6 °C en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 18 februari
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2014)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma et al. 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor floristisch onderzoek omdat de onderzoeksperiode buiten de bloeitijd van de meeste soorten ligt. Dit maakt floristisch onderzoek moeilijker waardoor sommige soorten makkelijker over het hoofd gezien worden. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat slechts enkele vogelsoorten nog territorium-indicerend gedrag vertonen en/of bezette nesten hebben. Het gros van de zomergasten is in deze tijd van het jaar vertrokken naar zuidelijkere oorden. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten in het onderzoeksgebied.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen omdat deze dieren verscholen zitten in hun winterverblijfplaatsen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers;
- Vissen en kreeftachtigen;
- Reptielen;
- Vaatplanten;
- Libellen;
- Dagvlinders;
- Amfibieën;
- Vogels;

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vleermuizen (foerageergebied);
- Grondgebonden zoogdieren (algemene- en weinig kritische soorten);

5.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het onderzoeksgebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het onderzoeksgebied tot een nagenoeg ongeschikte groeiplaats voor beschermde soorten. Het agrarische cultuurland wordt gebruikt als akker voor de teelt van snijmais. Het erfgedeelte bestaat volledig uit bebouwing en erfverharding.

Broedvogels

Het agrarisch perceel wordt als een ongeschikte broedplaats voor vogels beschouwd. Weidevogels als Kievit en Scholekster benutten maisakkers als broedplaats, maar het plangebied is te besloten voor deze soorten. Het is mogelijk dat ieder voortplantingsseizoen er vogels nestelen onder de golfplaten van de te slopen schuur. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als Spreeuw en Holenduif. De locatie lijkt geschikt als nestplaats voor de Steenuil, maar er zijn geen aanwijzingen gevonden dat Steenuilen een vaste broed-/verblijfplaats bezetten in de schuur. In de database van Waarneming.nl staan verschillende meldingen van Steenuilen uit de omgeving van het plangebied, maar niet één van het erf of naastgelegen erf. Gelet op het relatief grote aantal waarnemingen wordt er waarschijnlijk specifiek gekeken naar Steenuilen in die omgeving. Het ontbreken van waarnemingen is daarom een betrouwbare bron dat de soort afwezig op het erf.

Zoogdieren; vleermuizen

De te slopen schuur wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. De schuur is gedekt met golfplaten en voorzien van golfplaten dakbedekking. In de gemetselde muur zijn geen open stootvoegen aangetroffen. Ervaring heeft geleerd dat dergelijke stallen bijna nooit benut worden als verblijfplaats door vleermuizen (*eigen waarneming auteur*). De precieze reden daarvoor is onbekend, mogelijk omdat dergelijke stallen frequent ontsmet worden d.m.v. rookgas o.i.d.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt foerageergebied voor vleermuizen omdat het zeer arm aan prooidieren is.

Het onderzoeksgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement. Het vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is niet uitgesloten dat het gebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als haas, konijn en steenmarter behoort.

Er zijn geen directe aanwijzingen gevonden, maar steenmarters bezetten regelmatig verblijfplaatsen in de holle ruimte tussen golfplaat en dakisolatie in dergelijke stallen. Dergelijke verblijfplaatsen worden doorgaans bezet door solitaire dieren en worden niet als voortplantingslocatie benut.

Amfibieën & reptielen

Er zijn in het onderzoeksgebied geen amfibieën en reptielen waargenomen. Op basis van het huidige beheer en de inrichting wordt het onderzoeksgebied als een ongeschikte habitat voor reptielen en een weinig geschikte habitat voor amfibieën beschouwd. De geschiktheid van het agrarische perceel wordt in grote mate bepaald door het gevoerde beheer. Gangbaar, intensief beheerd agrarische cultuurgrond vormt een ongeschikte habitat voor amfibieën. De te dempen greppel net ten westen van de bestaande stal vormt een ongeschikte habitat voor amfibieën. Op erven, zoals in het onderzoeksgebied, met uitsluitend erfverharding en bebouwing, hebben amfibieën niets te zoeken. Vanwege de geïsoleerde ligging van het erf in intensief beheerd agrarisch cultuurlandschap is het aannemelijk dat amfibieën ontbreken.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Weekdieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Het is niet uitgesloten dat er vogels nestelen onder de golfplaten van de schuur. Daarbij gaat het om soorten waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats.

Werkzaamheden (zoals sloop) die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden of vooraf moet zekerheid verkregen zijn over de aanwezigheid van bezette vogelnesten in de te slopen schuur. De meest geschikte periode om de schuur te slopen is september-februari. Initiatiefnemer mag maatregelen treffen die vogels weerhouden om te nestelen in de schuur.

Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten of het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd.

Zoogdieren; vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

De te slopen schuur wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd en de voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen buiten het onderzoeksgebied. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t. foeragegebied

Het onderzoeksgebied heeft geen betekenis als foeragegebied voor vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t. vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Mogelijk behoort het onderzoeksgebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten. Vermoedelijk komen uitsluitend soorten in het onderzoeksgebied voor die vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden van deze soorten. De aanwezigheid van een verblijfplaats van een solitaire steenmarter in de schuur kan niet geheel uitgesloten worden. Deze soort staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. Mits er volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt, geldt voor het verstoren van deze soort ook een vrijstelling van de verbodsbepalingen. Werken volgens de gedragscode houdt in dat de golfplaten van de schuur op dusdanige wijze verwijderd worden dat een eventueel aanwezige steenmarter veilig de schuur kan verlaten tijdens de sloop. Er hoeven er geen andere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en reptielen

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van reptielen en reptielen. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven er geen nadere maatregelen genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde dagvlindersoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde libellensoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde kever- en mierensoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtigen

Geschikte habitat voor vissen en kreeftachtigen ontbreekt in het onderzoeksgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Flora	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Zoogdieren; grondgebonden	Geen soorten van tabel 3 aanwezig. Mogelijk solitaire verblijfplaats steenmarter	Geen, mits de schuur gesloopt wordt conform goedgekeurde gedragscode	geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Mogelijk Spreeuw & Holenduif	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Werkzaamheden uitvoeren buiten de voorplantingsperiode van vogels of broedvogelinspectie uitvoeren.
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Amfibieën	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Dagvlinders	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Libellen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Overige ongewervelden	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een perceel agrarisch cultuurland (tijdens het veldbezoek in gebruik als maisland) en een deel van een agrarisch erf (bestaande uit erfverharding en bebouwing). De inrichting en het gevoerde beheer maken het gebied tot een weinig geschikte habitat voor beschermde flora- en faunasoorten.

Mogelijk nestelen er ieder voorjaar vogels in de te slopen schuur en mogelijk bezet een individuele steenmarter een vaste verblijfplaats tussen de golfplaten en de dakisolatie. Van de in de schuur nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. De schuur dient buiten de voortplantingsperiode van vogels gesloopt te worden of initiatiefnemer moet voorkomen dat vogels gaan nestelen in de schuur. Bij de sloop dient rekening gehouden te worden met een mogelijk in het gebouw aanwezige steenmarter. Door de golfplaten handmatig te verwijderen wordt de steenmarter de kans geboden om veilig uit de schuur te ontsnappen. Mits de sloop afgestemd wordt op de mogelijke aanwezigheid van broedvogels en de steenmarter, is de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS, Natura 2000-gebied of waardevol klein water. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen fysieke activiteit geen negatief effect op deze gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaïen vochtig/nat grasland												
maaïen droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

